VTHUP 2022-2023

Uitvoeringsprogramma voor
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
binnen het fysieke domein
gemeente Lelystad 2022-2023

Gemeente Lelystad
Stadhuisplein 2
Postbus 91
8200 AB Lelystad
Telefoon:14-0320
stadstoezicht@lelystad.nl
www.lelystad.nl

Inhoudsopgave

1. Uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving 1
   1.1 Inleiding 1
   1.2 Wettelijke verankering uitvoeringsprogramma 1
   1.3 Uitvoeringsprogramma OFGV 2
   1.4 Integraal toezicht 2
   1.5 Overzicht wetgeving 2
   1.6 Werkingsduur VTHUP 4
2. Omgevingsanalyse 5
   2.1 Wettelijk kader 5
      De Omgevingswet 5
      Wet Private Kwaliteitsborging 5
      Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht) 6
      Nieuw uitvoerings- en handhavingsbeleid (VTH beleid) 6
      Wijziging Bouwbesluit 2021 7
      Wet regulering sekswerk 7
      Schaarse vergunningen 7
      Coronawet 8
      Alcoholwet 8
      Uitbreiding wet Bibob 8
   2.2 Nieuwe lokale ontwikkelingen 9
      Nieuwe projecten 9
      Nieuwe manier van afvalinzameling 10
      Jeugdoverlast 10
      Integrale Aanpak Lelystad Oost (IGLO) 10
   2.3 Bestuurlijke prioriteiten 11
      Omgevingswet 11
      Ondermijning 12
      Illegale kamerverhuur 12
      Sloop en sanering asbest 13
   2.4 Organisatieontwikkelingen 15
      Overgang naar omgevingswet en Wkb 15
      Handhaafbaarheidstoets 16
      Samenwerking Nederlandse Arbeidsinspectie 16
      Herinrichting Key2Vergunningen en invoering Djuma 16
      Proactieve controles 16
3. Uitvoeringsprogramma 17

3.1 Inventarisatie beschikbare capaciteit 17
3.2 Inventarisatie benodigde capaciteit 17
3.3 Keuzes ten aanzien van inzet capaciteit 18
3.5 Uitwerking capaciteit 19
3.6 Inzet capaciteit uitgesplitst per productblad 20
3.7 Begroting 21
3.8 Systemen en processen 22
3.9 Overige randvoorwaarden 22
Bijlagen 23
Bijlage 1: Productbladen 23
Bijlage 2: Uitvoeringsprogramma OFGV 2022 23

1. Uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht en Handhaving

1.1 Inleiding

In dit "Uitvoeringsprogramma voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving binnen het fysieke domein gemeente Lelystad 2022-2023" – hierna: het VTHUP 2022-2023 – zijn de voorgenomen werkzaamheden opgenomen op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen de fysieke leefomgeving. Deze werkzaamheden worden ook wel de 'VTH-taken' genoemd. Vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn belangrijke instrumenten om de gezondheid, veiligheid en leefbaarheid en duurzaamheid in de samenleving te borgen. De werkzaamheden worden uitgevoerd door het team Wabo en Bestemmingsplannen (WB) en het team Stadstoezicht (STT).
In hoofdstuk 1 schetsen wij de context van het VTHUP. Wij leggen uit hoe het VTHUP zich verhoudt tot wetgeving en beleid (1.2), dat er voor de milieutaken een apart uitvoeringsprogramma is opgesteld door de OFGV (1.3), en dat wij te maken hebben met zeer veel verschillende wetten (1.4).
In hoofdstuk 2 hebben wij via een zogenoemde 'omgevingsanalyse' de voor ons werk relevante veranderingen in beeld gebracht. Het gaat om veranderingen in wetgeving (2.1), om lokale veranderingen (2.2), om bestuurlijke prioriteiten (2.3) en om organisatieontwikkelingen (2.4).
In hoofdstuk 3 geven wij aan hoe wij tot het concrete uitvoeringsprogramma zijn gekomen. Daarbij wordt in beeld gebracht hoeveel capaciteit beschikbaar is (3.1), hoeveel capaciteit benodigd is (3.2) en welke keuzes vervolgens zijn gemaakt (3.3). Van de uiteindelijke geplande inzet geven wij een overzicht (3.4) en verwijzen wij naar de Productbladen (bijlage 1) voor de volledige uitwerking. Tenslotte gaan wij in op de begroting (3.5), de benodigde systemen/processen (3.6) en de overige randvoorwaarden (3.7).
In bijlage 1 is de geplande inzet concreet per thema uitgewerkt in zogenoemde productbladen.
In bijlage 2 is het uitvoeringsprogramma voor de milieutaken van de OFGV opgenomen.

1.2 Wettelijke verankering uitvoeringsprogramma

Het opstellen en uitvoeren van een uitvoeringsprogramma is wettelijk vereist op grond van artikel 7.2 van het Besluit Omgevingsrecht (Bor). Basisgedachte achter deze regelgeving is om via een planmatige aanpak voor handhaving de strategische doelen te verwezenlijken, eenduidigheid te waarborgen en willekeur te voorkomen.

Het VTHUP is de concrete uitwerking van het 'Beleidsplan Vergunningen, Toezicht en Handhaving Fysieke Leefomgeving 2019-2023' (VTH-beleid) en de 'Nota Integrale Handhaving 2021 - 2025' naar de dagelijkse praktijk en hierin zijn de prioriteiten door de raad vastgesteld (Nota Integrale Handhaving 2021 - 2025') . Hierin heeft de gemeente Lelystad vastgelegd welke visie, uitgangspunten en werkwijze gelden bij het handhaven van wet- en regelgeving binnen het fysieke domein en aan welke randvoorwaarden dient te worden voldaan. Deze visie is als volgt: *'Het creëren, het behoud en het verder verbeteren van een veilige, duurzame en gezonde woon-, werk- en leefomgeving'.*

Het VTHUP brengt de gemeentelijke vergunnings-, toezicht- en handhavingstaken in beeld en geeft richting aan een efficiënte manier van naleving van de regelgeving. Op deze manier zorgen we ervoor dat Lelystad een gemeente blijft waarin inwoners duurzaam, veilig en gezond kunnen wonen, werken en recreëren.

1.3 Uitvoeringsprogramma OFGV

De Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreken (OFGV) is in 2012 opgericht en heeft als vestigingsplaats Lelystad. De OFGV voert namens 13 gemeenten en de provincies Noord-Holland en Flevoland de milieutaken uit. Deze milieutaken vallen ook onder de fysieke leefomgeving.

Alle deelnemende partijen hebben minimaal het basistakenpakket ondergebracht bij de OFGV. Het basispakket concentreert zich vooral op vergunningverlening en het toezicht op en handhaving van milieuregelgeving. Met de komst van de omgevingswet verandert ook het basistakenpakket en is van een aantal onderwerpen nog niet bekend of het een basistaak is of een zogenaamde plustaak.

De OFGV stelt jaarlijks een uitvoeringsprogramma op voor de gemeente Lelystad waarin staat welke werkzaamheden zij gaan uitvoeren binnen Lelystad. Het Uitvoeringsprogramma van de OFGV voor 2022 maakt onderdeel uit van het VTHUP (zie bijlage 2).

1.4 Integraal toezicht

Bij de uitvoering van de VTH-taken werken wij samen met verschillende ketenpartners, zoals de politie, brandweer, GGD en OFGV. Zoals aangegeven in het VTH-beleid wordt waar het kan integraal toezicht gehouden om zodoende bedrijven en burgers zomin mogelijk te belasten en integraal te kunnen adviseren. Ook wordt hiermee tegemoet gekomen aan eisen die de Wabo aan het toezicht stelt dat het bestuursorgaan zijn controles afstemt en coördineert met andere toezichthoudende instanties. In de bestuursovereenkomst met die overheden is dit dan ook afgesproken. Welke vorm van integraal toezicht gehanteerd wordt, hangt sterk af van de situatie van de burger of het bedrijf. Hierbij wordt aangesloten bij de (omgevings)vergunning.

1.5 Overzicht wetgeving

Hieronder worden de belangrijkste kaders gegeven die van toepassing zijn op de activiteiten waarop het VTHUP betrekking heeft. Landelijke regels zijn te vinden via wetten.overheid.nl en lokale regels staan op http://www.lelystad.nl/beleid.

Nota Integrale Handhaving en VTH-beleid

- De door de raad vastgestelde Nota Integrale Handhaving 2021-2025 geeft de kaders op alle categorieën van het fysiek en openbaar domein. Daarbinnen is ook het Beleidsplan Vergunningen, Toezicht en Handhaving Fysieke Leefomgeving 2019-2023 van toepassing daar waar deze niet conflicteert met de latere Nota Integrale Handhaving 2021-2025.

Bouw- en ruimtelijke regelgeving

- Omgevingswet;
- Wet Private Kwaliteitsborging;
- Woningwet;
- Wet Ruimtelijke Ordening;
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
- Wet Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG);
- Bouwbesluit;
- Algemene plaatselijke verordening Lelystad en hieruit voortvloeiende beleidsregels;
- Crisis- en herstelwet;
- Activiteitenbesluit.

Kinderopvang

- Wet Kinderopvang;
- Beleidsregel handhaving Wet kinderopvang Lelystad.

Milieu
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
- Wet Milieubeheer;
- Wet Bodembescherming;
- Wet Geluidhinder;
- Gemeenschappelijk Kader Flevoland;
- Regionaal Beleidskader VTH OFGV.

Evenementen
- Algemene plaatselijke verordening Lelystad en hieruit voortvloeiende beleidsregels;
- Evenementenbeleid Lelystad;
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
- Bouwbesluit;
- Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen.

Horeca
- Alcoholwet;
- Preventie – en handhavingsplan Alcohol Lelystad;
- Horecasanctiebeleid;
- Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
- Algemene plaatselijke verordening Lelystad en hieruit voortvloeiende beleidsregels;
- Wet milieubeheer;
- Wet op de kansspelen;
- Bouwbesluit;
- Winkeltijdenwet;
- Zondagswet;
- Mededingingswet.

Integrale Veiligheid/Ondermijning
- Opiumwet;
- Damoclesbeleid gemeente Lelystad;
- Wet Bibob;
- Beleidsregel toepassing wet Bibob Lelystad 2022;
- Beleidsregel Wet aanpak woonoverlast Lelystad;
- Integraal Veiligheidsplan;
- Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid;
- Kadernota prostitutie en seksbranche Lelystad;
- Nota Integrale Handhaving;
- Wet regulering sekswerk;
- Coffeeshopbeleid gemeente Lelystad;
- Handhavingsarrangement coffeeshopbeleid gemeente Lelystad.

Openbare ruimte
- Algemene plaatselijke verordening Lelystad en hieruit voortvloeiende beleidsregels;
- Protocol bijtincidenten;
- Afvalstoffenverordening;
- Wegsleepverordening;
- Besluit aanwijzing plaats en vaststelling stallingsperiode wees(brom)fietsen Lelystad 2018;
- Aanwijzingsbesluit (brom)fietshandhaving;
- Standplaatsenbeleid;
- Verordening fysieke leefomgeving Lelystad.

Coronacrisis

- Coronawet met maatregelen die veel van voornoemde domeinen raken in termen van toezicht en handhaving;

Overige beleidsregels

- Beleid uitzonderingen verklaringen van geen bedenkingen;
- Beleid voor het afwijken van bestemmingsplannen;
- Beleidsregel Bed en Breakfast;
- Beleidsregel kamerverhuur in Lelystad;
- Beleidsregel sluiting openbare inrichtingen en voor publiek openstaande gebouwen;
- Verdelingsprocedure exploitatievergunning speelautomatenhallen Lelystad 2022;
- Beleidsregel vergunningverlening voor het aanwezig hebben van kansspelautomaten;
- Beleidsregel woningsplitsing;
- Bomenbeleidsplan;
- Voorwaarden antikraak;
- Beleid volkstuin Galjoen.

1.6 Werkingsduur VTHUP

Dit VTHUP wordt vastgesteld voor twee jaar, voor de jaren 2022 en 2023. Na afloop van het eerste jaar zal er een evaluatie plaatsvinden. Daarnaast zal er een korte inventarisatie plaatsvinden van eventuele nieuw op te starten projecten en naar eventuele formatiewijzigingen. Gelijktijdig met de evaluatie van het VTHUP over het jaar 2022 wordt het VTHUP voor het jaar 2023 definitief vastgesteld. Hierdoor kan het programma voor 2023 worden bijgesteld naar aanleiding van de evaluatie en inventarisatie, zonder een volledig nieuw programma op te hoeven stellen.

2. Omgevingsanalyse

Het is van belang om de uitvoering van de VTH-taken aan te laten sluiten en af te stemmen op de ontwikkelingen die zich voordoen. Hieronder geven wij aan welke veranderingen er op ons af komen, onderverdeeld in vier categorieën: veranderingen in wetgeving, lokale ontwikkelingen, bestuurlijke prioriteiten en organisatieontwikkelingen.

2.1 Wettelijk kader

De wetgeving waar wij mee te maken hebben is uitgebreid en complex. De volgende veranderingen in wetgeving zijn van belang voor de uitvoering van onze taken.

De Omgevingswet

Ook in 2022 bereiden we ons voor op de Omgevingswet, die op z'n vroegst m.i.v. 1 oktober 2022 in werking treedt. Deze wet brengt grote veranderingen met zich mee. Om deze ontwikkeling in goede banen te leiden, is het van belang dat organisatiebreed de benodigde capaciteit en middelen beschikbaar zijn en dat er een gedeeld gevoel van urgentie is om te komen tot een succesvolle implementatie. Naast focus op de eigen organisatie is een verdere intensivering van de samenwerking met ketenpartners en andere overheden van belang. Daarnaast dient de participatie met initiatiefnemers en omwonenden verder vorm te krijgen.

Wet Private Kwaliteitsborging

De Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (hierna: de Wkb) treedt gelijktijdig in werking met de Omgevingswet. In deze wet wordt geregeld dat bij nieuwbouw niet de gemeente, maar een private partij tijdens de bouwfase een bouwwerk kan toetsen aan de bouwkundige regels. De Wkb is in eerste instantie van toepassing voor gebouwen in de zogeheten gevolgklasse 1. Dit zijn bijvoorbeeld woningen en kleine bedrijfsgebouwen. De verwachting is dat de Wkb later ook voor alle overige gebouwen in werking zal treden.

Op dit moment is het een taak van de gemeente om bij vergunningsaanvragen te toetsen of wordt voldaan aan het Bouwbesluit. Het gaat dan o.a. om bouwtechnische eisen aan de constructie, de brandwerendheid en het energiegebruik van gebouwen. De gemeente moet er ook op toezien dat hier tijdens de bouw niet van wordt afgeweken. Met de Wkb komt deze toezichthoudende taak bij een private partij te liggen. De gemeente toetst de aanvraag nog wel aan het Omgevingsplan, de welstandseisen en de bouwverordening. Voor deze categorieën bouwwerken geldt geen bouwkundige vergunningplicht meer, maar nog slechts een meldingsplicht.

De verschuiving van de toezichthoudende rol betekent niet dat er geen gemeentelijk toezicht meer is. Dit is er alleen niet meer tijdens de bouwfase. Het toezicht op de bestaande bouw blijft onverminderd een gemeentelijke taak. Er kan hierdoor dus sprake zijn van een intensivering van het toezicht binnen de categorie bestaande bouwwerken.

<u>Impactanalyse</u>

In 2021 is een impactanalyse ingevuld om zo te kunnen inschatten hoeveel aanvragen voor de activiteit bouwen nog bij de gemeente blijven en hoeveel aanvragen bouwkundig worden getoetst door een private kwaliteitsborger.

In Lelystad worden relatief veel woningen gebouwd die straks onder de Wkb vallen. De verwachting is dan ook dat het aantal bouwkundige aanvragen behoorlijk af zal nemen. In de plaats hiervan komt een toename van het aantal meldingen voor de activiteit bouwen. Op dit moment is de inschatting dat tussen de 85 % - 90 % van de huidige vergunningaanvragen voor bouwactiviteiten vanaf 2022 onder het stelsel van de Wkb zullen vallen. Dit betekent overigens niet dat het aantal vergunningaanvragen vanaf 2022 met dat percentage zal dalen. Er is nog altijd voor alle aanvragen een Omgevingsplanvergunning vereist, waarbij wordt getoetst aan planologische en welstandseisen.

Uit de impactanalyse volgt ook dat niet wordt verwacht dat het aantal uren substantieel minder wordt. De bouwkundige toets vervalt weliswaar, maar daar komen andere werkzaamheden voor terug. Er wordt meer tijd besteed aan het vooroverleg en participatie, maar ook aan de bouwmeldingen en het beoordelen van mogelijke risico's die in het borgingsplan moeten worden opgenomen.

Zoals hiervoor al aangegeven, vindt een verschuiving plaats van de toezichthoudende taken.

Proefprojecten

Om de impact van de Wet Kwaliteitsborging te kunnen inschatten worden er proefprojecten uitgevoerd. Er is 1 proefproject in de uitvoerende fase. Dit betreft de bouw van 4 woningen. De eerste conclusies zijn dat de wet met name voor kleinere aannemers ingewikkeld is en daardoor veel begeleiding vereist. Ook geeft dit project inzicht in de veranderende processen, werkwijze en de mindset om zaken als gemeente te kunnen loslaten.

De volgende proefprojecten betreffen grotere woningbouwprojecten. De ervaringen die hiermee worden opgedaan worden gebruikt om de consequenties voor de werkwijze, formatie en legesinkomsten beter inzichtelijk te maken.

Verordening uitvoering en handhaving (omgevingsrecht)

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (hierna: Ow) vervalt de huidige Wet algemene bepalingen omgevingsrecht als grondslag voor de op 5 juli 2016 door de raad vastgestelde Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht (hierna: VTH). De Verordening U&H vervangt vanaf dat moment de Verordening VTH. De Verordening geeft uitvoering aan de wettelijke opdracht om regels te stellen voor de kwaliteit van de uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht. Inhoudelijk wordt de verordening niet gewijzigd. De wijzigingen betreffen de citeertitel van de modelverordening om aan te sluiten bij de tekst en terminologie onder de Ow. Verder worden de teksten van de verordening gemoderniseerd.

Kwaliteitscriteria en competentieprofielen

Voor inwerkingtreding Ow komt de juridisch geactualiseerde versie van deel B beschikbaar. In de Verordening U&H zal hiernaar worden verwezen. Verder worden aan de kwaliteitscriteria competentieprofielen toegevoegd. Aan de hand hiervan ronden we in 2022 de aanpassing van de functieprofielen van onze medewerkers af.

In 2023 zal een inhoudelijke aanpassing van de kwaliteitscriteria plaatsvinden om deze aan te laten sluiten bij de Ow.

Nieuw uitvoerings- en handhavingsbeleid (VTH beleid)

Als gevolg van de invoering van de Omgevingswet en de Wkb verandert er veel voor het dagelijks werk van VTH. Door de Omgevingswet wordt de rol van vergunningverlening kleiner en groeit de rol van het vooroverleg. Het is namelijk verstandig als aanvrager en bevoegd gezag vóór het indienen van de aanvraag met elkaar overleggen. De initiatiefnemer kan een vooroverleg aanvragen via het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet), een digitaal loket waarin onder andere vergunningen kunnen worden aangevraagd. Zowel de Omgevingswet als de Awb kennen geen procedurebepalingen voor vooroverleg, zodat dit vormvrij kan blijven. Voor complexere zaken wordt een omgevingstafel georganiseerd waarbij alle stakeholders worden betrokken.

Daarnaast zorgt de Wkb ervoor dat voor bepaalde type bouwwerken geen technische omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen meer vereist is, maar slechts nog een melding van de activiteit bouwen. Bovendien zal bij deze bouwwerken het toezicht tijdens de realisatie worden uitgevoerd door een private kwaliteitsborger en niet meer door de gemeente.

Die veranderingen maken dat we ervoor kiezen om ons Uitvoerings- en handhavingsbeleid te actualiseren in 2022, zodat we klaar zijn voor de invoering van de Omgevingswet en Wkb. Dit doen we door eerst het huidige beleid te evalueren. Maar ook de ervaringen die we opdoen met de proefprojecten onder de Wkb worden meegenomen. Met de lessen die we daaruit trekken, kunnen we weloverwogen de keuzes voorleggen m.b.t het beoordelen van aanvragen en het toezicht en handhaving onder de Omgevingswet. Waar zijn we nog van en waar willen we nog inzicht hebben.

De verschuiving van de toezichthoudende rol naar een rol van kwaliteitsborger impliceert een intensivering van het toezicht en de handhaving. De gemeentelijke verantwoordelijkheid voor het toezicht op de bouw verdwijnt immers niet met de komst van de kwaliteitsborger. Afstemming hoe de preventieve controles en controles op bestaande bouwwerken zich tot elkaar verhouden, is en blijft nodig ook om te bepalen waar de knip ligt in de nieuwe situatie.

Wijziging Bouwbesluit 2021

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn er in de wijziging bouwbesluit 2021 nieuwe toegankelijkheidseisen voor publiek toegankelijke gebouwen, eisen aan brand- en vluchtveiligheid gebouwen en eisen aan fietsbruggen.

Wet regulering sekswerk

Alle mannen en vrouwen die in de prostitutie werken, moeten aan bepaalde voorwaarden voldoen. De wettelijke, uniforme vergunningsplicht geldt voor alle prostituees en voor exploitanten van seksbedrijven. Klanten en faciliteerders van illegale prostitutie zijn strafbaar. De verwachting is dat de wet in 2022 wordt ingevoerd. Een aantal toezichthouders zijn in 2021 specifiek opgeleid in het uitvoeren van controles in de seksbranche en zijn getraind in het herkennen van signalen van mensenhandel.

Schaarse vergunningen

Van schaarse vergunningen is sprake wanneer:

- het aantal te verlenen vergunningen wordt beperkt (plafond);
- kunstmatig schaarste wordt gecreëerd;
- er competitie is tussen de verschillende gegadigden en
- het bestuursorgaan moet kiezen tussen de aanvragen.

Mede als gevolg van de Europese mededingingsregelgeving dient, in het geval er sprake is van meer aanvragen voor dezelfde vergunning met betrekking tot dezelfde locatie, een open inschrijving te worden gevolgd. Aan de hand van publicatie van vooraf vastgestelde criteria kunnen geïnteresseerden aanvragen indienen waaruit dan door het bestuur een keuze kan worden gemaakt. Per type schaarse vergunningen dient beleid te worden ontwikkeld. Deze taak is aan het VTHUP toegevoegd.

Coronawet

Bij aanvang van het schrijven van het VTHUP 2022-2023 waren we nog in de veronderstelling dat we voor 2022 uit konden gaan van niet of nauwelijks maatregelen voortvloeiende uit de coronawet. Nu weten we inmiddels dat we voor 2022 (en wellicht ook 2023) rekening moeten houden met toezicht en handhaving van de coronamaatregelen. In hoeverre in 2022 coronamaatregelen worden uitgebreid en op welke wijze dat is, is momenteel nog ongewis. Hoe dan ook zal het een effect hebben op de uitvoeringstaken binnen het uitvoeringsprogramma van het VTH, maar welk en in welke mate is niet van tevoren goed in te schatten. Wel weten we uit 2020 en 2021 dat de coronacrisis met betrekking tot een aantal taken (vergunningen, projecten) heeft geleid tot een minder intensieve uitvoering. Veel uren van juristen en toezichthouders zijn besteed aan toezicht en handhaving van de coronamaatregelen.

Alcoholwet

De Drank- en Horecawet (DHW) is sinds 1 juli 2021 vervangen door de Alcoholwet. Vanaf dat moment is het Bouwbesluit uit 2012 leidend voor de inrichtingseisen. Het Besluit Eisen Inrichting uit de DHW is op vrijwel alle punten komen te vervallen. In de Alcoholwet is wederverstrekking strafbaar geworden. Volwassenen die drank kopen voor een minderjarige kunnen onder de Alcoholwet beboet worden, wat onder de DHW niet het geval was. Momenteel moet er alleen nog een besluit genomen worden met betrekking tot het bijschrijven van leidinggevenden die geen eigenaar zijn op het aanhangsel op de vergunning. Koninklijke Horeca Nederland wil dat deze eis vervalt. Het ministerie van VWS heeft een kosten-batenanalyse uit laten voeren, die in oktober 2021 is gepubliceerd. Het nieuwe kabinet dient een besluit te nemen over de beschrijvingseis voor leidinggevenden. Tot die tijd blijft de huidige beschrijvingseis bestaan. Als het nieuwe kabinet deze eis laat vervallen, dan is er geen uitgebreide toets meer mogelijk van leidinggevenden in de horeca, wat een risico vormt voor ondermijning.

Uitbreiding wet Bibob

In het voorstel uitbreiding wet Bibob (2^{e} tranche) staat onder andere dat bevoegdheden tot informatiedeling tussen het landelijk bureau Bibob en bestuursorganen en tussen bestuursorganen onderling verruimd worden. Hierdoor kunnen bijvoorbeeld gemeenten elkaar informeren over personen die in hun gemeente niet door de Bibob-toets zijn gekomen.

Voor de kinderopvang, ook een taak binnen het VTHUP, betekent de 2^{e} tranche van de wet Bibob dat alle gevaarbeoordelingen van doorlopen Bibob-onderzoeken aan het Landelijk Bureau Bibob gemeld moeten worden. Ook de onderzoeken die geen gevaar opleveren en dat was voorheen niet nodig.

Door de uitbreiding van de wet Bibob valt een aanvraag wijziging bestemmingsplan ook onder de reikwijdte van de nieuwe beleidsregel toepassing wet Bibob Lelystad 2022, die op 3 februari 2022 in werking is getreden.

2.2 Nieuwe lokale ontwikkelingen

In 2021 is het uitvoeringsprogramma Lelystad Next Level (LNL) gepubliceerd. Met het programma LNL werken het Rijk, de provincie Flevoland, de gemeente Lelystad en tal van andere partners samen aan de ambities van Lelystad. De centrale ambitie is dat Lelystad, hoofdstad van de nieuwe natuur, in 2040 een zelfstandige, sociaal veerkrachtige, duurzame, aantrekkelijke en economisch sterke stad is met 100.000 inwoners en 15.000 extra woningen. Door de urgentie van het landelijke woningbouwtekort, de ruimte die Lelystad heeft én de (groei)ambities van Lelystad ontstaat er druk om de woningambitie van LNL verder te verhogen. De gemeenteraad van de gemeente Lelystad heeft een amendement aangenomen die het college van B&W opdraagt de ambitie voor wonen te verhogen naar 40.000 nieuwe woningen in 2040.

In het uitvoeringsprogramma LNL zijn negen hoofdopgaven geformuleerd, te weten: wonen, natuur, economie, onderwijs, bereikbaarheid, voorzieningen, marketing, stedelijke vernieuwing en financiële onafhankelijkheid. Deze hoofdopgaven dienen verwezenlijkt te worden vanuit drie gebiedsprogramma's: kustontwikkeling, bestaande stad en Lelystad Zuid. Onderstaande projecten passen binnen de ambitie van Lelystad Next Level.

Nieuwe projecten

Economische groei in de vorm van nieuwe projecten op het gebied van de bouw van woningen en bedrijven hebben gevolgen voor de capaciteit binnen het VTHUP. Nieuwe bouwwerken en bedrijvigheid betekenen extra vergunningaanvragen, toezicht en handhaving.

Woningbouw

Op het gebied van wonen worden er op tal van locaties woningen gebouwd en zijn er ontwikkelingen gaande. Ontwikkelingen zoals fase 2 Parkwijk, Eurekabuurt, Zilverpoort en ook de verdere ontwikkeling van Bataviahaven en Warande. Andere (komende) ontwikkelingen zijn woningen in het stationsgebied, de Campuszone – Midden-Zuid en het Theaterkwartier.

Bedrijvigheid

Qua bedrijvigheid verwachten we vooral ontwikkelingen in het gebied van de Flevokust. Flevokust Haven is een belangrijke economische ontwikkellocatie. Deze overslaghaven ten noorden van Lelystad kent een buitendijkse overslagkade en een binnendijks havengerelateerd industrieterrein. Het buitendijkse deel omvat maximaal 10 hectare. Het binnendijkse deel bevat tot 2030 maximaal 43 hectare met verdere uitbreidingsmogelijkheden op langere termijn. In 2018 is de Flevokust Haven operationeel geworden. Flevokust Haven behoort momenteel tot de top 3 van logistieke hotspots in Nederland en biedt zeer veel economische mogelijkheden. De bedrijvigheid neemt onder andere toe met de komst van logistieke centra van Bestseller, MG en Jysk.

Herinrichting Agoraplein

Met de herinrichting van het Agoraplein en de ontwikkeling van het Theaterkwartier met de nieuwe bioscoop kunnen extra aanvragen voor exploitatievergunningen voor horeca en winkels verwacht worden.

Lelystad Airport

Een groen licht voor Lelystad Airport in 2022 van een nieuw missionair kabinet zal een flinke impuls zijn voor Lelystad. De ontwikkelingen in het Lelystad Airport Businesspark lopen inmiddels gewoon door.

Overige

Wat betreft andere ontwikkelingen zijn de Verlengde westerdreef/Laan van Nieuwland en het Lelycentre volop in aanloop en zijn er infrastructurele projecten als dijkversterkingen, maar ook de Flevokust.

Nieuwe manier van afvalinzameling

Afgelopen 2 jaar is uitvoering gegeven aan de nieuwe manier van afvalinzameling. Doordat de leverancier van de eerder geplaatste ondergrondse containers is gestopt met het leveren van deze containers is de verdere uitrol van de nieuwe manier van afvalinzameling voor de stadsdelen 3, 4 en 5 uitgesteld. Gebleken is wel dat er door de invoering van de nieuwe manier van afvalinzameling een nieuw type overtredingen is ontstaan, want als containers vol zijn, of het restafval past niet in het laaddeel van de container, dan wordt met enige regelmaat afval bij de containers geplaatst. Met de uitbreiding van de nieuwe manier van afvalinzameling mag verwacht worden dat dit type overtredingen in absolute zin zal toenemen.

Jeugdoverlast

De bestrijding van jeugdoverlast is belangrijk voor bewoners en de raad, zoals te lezen in de nota Integrale Handhaving 2021-2025. Boa's hebben in toenemende mate te maken met jeugdoverlast (vernielingen, lachgas, geschreeuw, alcohol). Jeugdoverlast kan zich ook voordoen op specifieke locaties en bepaalde perioden (Ramadan, jaarwisseling, schoolvakanties). Jeugdoverlast is een belangrijke aantasting van de leefbaarheid in wijken en buurten. In beginsel treden boa's op in situaties waarin er geen sprake is van een te verwachten gevaarzetting. Voor de aanpak van jeugdoverlast zijn een aantal accenthouders aangewezen uit de bestaande boa-groep. Jeugdoverlast is separaat als reguliere taak aan het VTHUP 2022 - 2023 toegevoegd.

Integrale Aanpak Lelystad Oost (IGLO)

Lelystad Oost -Zuiderzeewijk, Atolwijk, Boswijk en Waterwijk- behoort tot de kwetsbaarste wijken in het land. Geld om hun huis te onderhouden hebben woningbezitters amper. Om het tij te keren schieten het Rijk en de gemeente met bijna 50 miljoen euro te hulp. Een groot deel van de bewoners van Lelystad Oost heeft te maken met problemen. Denk hierbij aan armoede, criminaliteit, werkloosheid, leerachterstand, een slechte gezondheid of combinaties daarvan.

Bewoners van koopwoningen hebben weinig of geen geld voor het opknappen of duurzamer maken van hun bezit. Het gevolg is dat buurten verloederen, woningwaardes dalen en veel nieuwe bewoners een laag inkomen hebben. Lelystad krijgt van het Rijk eenmalig 39 miljoen euro om door het renoveren van woningen de negatieve spiraal te doorbreken. De gemeente trekt 10 miljoen euro uit.

Voor bijna 50 miljoen euro worden 754 koopwoningen opgeknapt in de vier wijken. Daarnaast worden 64 woningen gesloopt, komen er 90 nieuwe en worden 22 koopwoningen een huurhuis. Ook worden straten en het groen opgeknapt. De renovatie van Lelystad Oost en alles wat daar bij komt kijken zal de komende jaren invloed hebben op vergunningverlening, handhaving en toezicht en eventueel daaruit voortvloeiende juridische procedures.

2.3 Bestuurlijke prioriteiten

Volgend op het Beleidsplan Vergunningen, Toezicht en Handhaving Fysieke Leefomgeving 2019-2023 en het Addendum VTHUP 2020-2021 is de Nota Integrale Handhaving 2021 – 2025 leidend, aangezien de raad daarin kaders en prioriteiten heeft gesteld voor de periode 2021 – 2025. Binnen het fysieke domein zijn drie bestuurlijke prioriteiten vastgesteld, te weten: Omgevingswet, Illegale kamerverhuur en Sloop en sanering. Samen met de bestuurlijke prioriteit Ondermijning uit het domein Openbare orde/openbare ruimte, eveneens uit de Nota Integrale Handhaving, vormen ze de vier prioriteiten van het VTHUP 2022 - 2023. Aanvullend hierop wordt bij de prioritering in de uitvoering van taken ook rekening gehouden met de risicoanalyse uit het Beleidsplan Vergunningen, Toezicht en Handhaving Fysieke Leefomgeving 2019 – 2023.

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet heeft de komende jaren bestuurlijke prioriteit. De invoering van de Omgevingswet brengt grote veranderingen met zich mee.

In eerdere uitvoeringsprogramma's is deze taak reeds opgenomen maar de meeste zaken lopen door in 2022 waaronder:

<u>Participatie</u>

Er is een eerste globale opzet voor participatiebeleid gemaakt. Onderdeel van dit beleid is in hoeverre de gemeenteraad bij bepaalde activiteiten participatie verplicht wil stellen. Maar ook hoe wij participatie kunnen en willen stimuleren in alle andere gevallen waarbij participatie niet verplicht is. In 2022 zal verder nagedacht moeten worden over hoe de regisseurs omgevingsvergunningen moeten omgaan met aanvragen waarbij geen participatie heeft plaatsgevonden, of als dat wel het geval is, hoe omgegaan moet worden met ingediende resultaten van participatietrajecten. Hierover moeten werkafspraken worden gemaakt.

<u>Opleidingen</u>

In 2020 is een opleidingsplan gemaakt voor medewerkers van de teams Wabo/Bestemmingsplannen en Stadstoezicht. Vanwege uitstel van de Omgevingswet en de maatregelen vanwege de coronacrisis is in 2021 gestart met de opleidingen.

Het opleidingsplan is inmiddels afgerond. In 2022 zal hieraan een vervolg gegeven worden waarbij vooral aandacht besteed wordt aan de vaardigheden die nodig zijn om te werken vanuit de Omgevingswet. Ook zal aandacht besteed worden aan 'opfriscursussen'.

<u>Bruidsschat</u>

Onder de Omgevingswet verhuist een aantal regels van het Rijk naar gemeenten en waterschappen. Het Rijk zorgt er met het Invoeringsbesluit voor dat deze regels automatisch in het omgevingsplan of de waterschapsverordening komen. Dit heet ook wel de 'bruidsschat'.

Vanaf 1 juli 2022 kan de gemeente besluiten of ze deze voormalige rijksregels in het omgevingsplan wil houden, aanpassen of laten vervallen. Momenteel wordt met de betreffende beleidsvelden geïnventariseerd welke regels we willen aanpassen. Voor voormalige milieuregels zal worden afgestemd met de OFGV.

<u>Voorbereiding technische toets</u>

Ter voorbereiding op de Omgevingswet willen we proefondervindelijk ervaren of het wenselijk is om het uitvoeren van de nu nog noodzakelijk technische toets niet meer in alle gevallen uit te voeren. Aangezien bepaalde bouwwerken straks onder de Omgevingswet vergunningsvrij zijn, kan met deze aanvragen worden gestart.

<u>Werkwijzen</u>

De komst van de Omgevingswet is ook aanleiding om werkwijzen nog eens tegen het licht te houden. Onder andere de kortere termijn noodzaakt tot een meer integrale aanpak van het proces van vergunningverlening. Via een zg. 'omgevingstafel' worden initiatieven samen met ketenpartners en intern betrokkenen opgepakt. Ook toezicht en handhaving worden op deze wijze vroegtijdig betrokken, zodat bekeken kan worden hoe in een vroeg stadium latere handhavingsprocedures voorkomen kunnen worden. Zie ook onder 2.4 'Handhaafbaarheidtoets'.

Ondermijning

Ondermijning is bestuurlijke priorteit. De aandacht en mogelijkheden voor het tegengaan van ondermijnende criminaliteit zijn aanzienlijk toegenomen. Tijdens reguliere werkzaamheden hebben toezichthouders en boa's een oog- en oorfunctie om signalen van ondermijnende activiteiten te herkennen.

De instrumenten die worden ingezet zijn onder meer het uitvoeren van een BIBOB-toets bij horecavergunningen, het sluiten van drugspanden op grond van de Opiumwet, en het opleggen van bestuursrechtelijke maatregelen tegen straatdealers en inbrekers op grond van de APV. De inzet van de instrumenten wordt afgestemd met de politie, het team Veiligheid en het RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum). Ook vindt overleg met het team Veiligheid plaats om te zorgen dat de taken die voor Stadstoezicht voortvloeien uit het Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid worden geborgd in het VTHUP. Om de taken op het gebied van ondermijning uit te kunnen blijven voeren is met ingang van 2020 structureel extra capaciteit beschikbaar gesteld voor het team Stadstoezicht.

Met de uitbreiding van de handhavingscapaciteit is voldoende capaciteit beschikbaar om de werkzaamheden op het gebied van ondermijning uit te blijven voeren. In 2021 kregen toezichthouders een aanvullende opleiding op het gebied van mensenhandel/illegale prostitutie, om zo signalen van bijvoorbeeld uitbuiting en dwang te kunnen herkennen, maar ook om proactief eventuele mensenhandel/illegale prostitutie op te sporen. In samenwerking met de politie zullen de controles op het gebied van mensenhandel en prostitutie voor 2022-2023 worden ingepland en uitgevoerd. Daarnaast moet in 2022 - 2023 aandacht besteed worden aan het Digitaal Opkopers Register (DOR) en het Digitaal Opkopers Loket (DOL). Via het DOR/DOL moeten winkeliers en handelaren in tweedehandsgoederen deze goederen registreren om heling tegen te gaan. Door middel van extra controles zal worden geborgd dat de registratie van tweedehands goederen correct plaatsvindt.

Illegale kamerverhuur

Binnen de gemeente Lelystad is een omgevingsvergunning nodig om een woning te mogen gebruiken voor kamerverhuur of om een woning te splitsen. De kamerverhuurpanden waarvoor een vergunning is verleend, zijn de legale kamerverhuurpanden. Op de legale kamerverhuurpanden vindt periodiek controle plaats, om na te gaan of het pand conform de vergunning wordt gebruikt en of wordt voldaan aan de brandveiligheidseisen.

Er zijn ook kamerverhuurpanden aanwezig waarvoor geen vergunning is verleend. Dit zijn de illegale kamerverhuurpanden. Vanwege een toename in het aantal panden waarin illegale kamerhuur plaatsvindt zijn in 2018 en in 2019 projectmatig illegale kamerverhuurpanden aangepakt. Binnen dit project is handhavend opgetreden tegen een groot aantal illegale kamerverhuurpanden. In 2020 en 2021 is dit project voortgezet.

Vanwege de coronamaatregelen zijn er in het afgelopen 1,5 jaar minder controles uitgevoerd dan gewenst, omdat de panden niet bezocht konden worden. Dit is na afschalen van de coronamaatregelen weer opgepakt en zal in 2022 worden voorgezet. Illegale kamerverhuur was in de vorige VTHUP's (2019 en 2020 – 2021) als bestuurlijke prioriteit ingebracht als apart project met extra middelen. Gebleken is dat het aantal gevallen veel groter en hardnekkiger is dan waarvan bij de

opstart van het project is uitgegaan. Dit onderschrijft de noodzaak om hierop te blijven inzetten en daarom is illegale kamerverhuur wederom door de raad als bestuurlijke prioriteit benoemd in de Nota Integrale Handhaving 2021-2025 en bovendien -in plaats van tijdelijk project- als reguliere taak in het VTHUP 2022-2023 opgenomen, maar wel met extra capaciteit. Voor 2022 is budget voor 2 fte's toezichthouders vrijgemaakt voor de aanpak van illegale kamerverhuur.

Het toezicht op het gebied van kamerverhuur is een arbeidsintensieve taak. Bij signalen van illegale kamerverhuur wordt een dossieronderzoek gestart en wordt op locatie vastgesteld of sprake is van kamerverhuur. Wordt er geconstateerd dat er illegale kamerverhuur plaatsvindt, dan wordt handhavend opgetreden en dient de kamerverhuur te worden beëindigd. Tijdens de uitvoering van de controles wordt ook gekeken naar signalen die duiden op andere overtredingen, zoals woonfraude, prostitutie en mensenhandel.

Bij panden waar in het verleden illegale kamerverhuur heeft plaatsgevonden, worden hercontroles uitgevoerd om te voorkomen dat panden opnieuw voor kamerverhuur worden gebruikt.

Naast toezicht en handhaving ten aanzien van illegale kamerverhuur wordt ook actief opgetreden tegen situaties waarin sprake is van illegale woningsplitsing. Het splitsen van woningen zorgt ook voor extra druk en overlast voor de directe omgeving.

Sinds 3 april 2019 worden geen nieuwe omgevingsvergunningen voor kamerverhuur en woningsplitsing verleend. Dit beleid om geen nieuwe kamerverhuurpanden en woningsplitsingen toe te staan binnen Lelystad is vastgesteld met het oog op de leefbaarheid van de woonwijken. Voorkomen moet worden dat de druk op de leefbaarheid van woonwijken vanwege kamerverhuur en woningsplitsingen verder onder druk komt te staan. In dit verband verwijzen we ook naar de in paragraaf 2.4 vermelde Samenwerking Nederlandse Arbeidsinspectie, waarin afspraken staan over integraal toezicht illegale kamerverhuur en uitbuiting van arbeidsmigranten.

Sloop en sanering asbest

Als derde bestuurlijke prioriteit binnen het domein Fysieke Leefomgeving, zoals door de raad is benoemd in de Nota Integrale Handhaving 2021-2025, is Sloop en Sanering. Het (proactieve) toezicht op illegale verwijdering van asbest is een reguliere wettelijke taak.

Als het gaat om de verwijdering van asbest op basis van sloopmeldingen onderkennen we de volgende situaties:

- asbestverwijdering bij bedrijven;
- asbestverwijdering bij particulieren opp. >35m2
- asbestverwijdering bij particulieren opp. < 35m2

Asbestverwijdering dient bijna altijd door een gecertificeerd bedrijf te gebeuren. Deze taak is ondergebracht bij de omgevingsdienst OFGV. De verwijdering van kleine hoeveelheden asbesthoudend plaatmateriaal (<35 m2) bij particulieren mag onder voorwaarden soms door de particuliere eigenaar zelf worden uitgevoerd, maar er geldt daarvoor wel een meldingsplicht.

De afhandeling en toezicht op particuliere asbestverwijdering geschiedt in veel gevallen op basis van vooraf gemelde sloopmeldingen. Hierbij wordt toezicht gehouden door de inspecteurs van de gemeente. Het betreft hier legale verwijdering binnen de daarvoor gestelde voorwaarden.

Daarnaast betreft het toezicht en de handhaving een meer proactieve, breder toezicht op feitelijke verwijderingen van asbest door particulieren of (klus)bedrijven die **niet** vooraf zijn gemeld. Het betreft hier illegale verwijdering die zeer risicovolle situaties oplevert voor bewoners en omwonenden. Dat betekent dat bij inspecties buiten door de inspecteurs met betrekking tot

bouwen, aanleggen etc. meer dan voorheen ook gelet wordt op mogelijke, niet gemelde asbestsaneringen. Ook hier verwijzen we naar de samenwerking van Gemeente Lelystad met de Nederlandse Arbeidsinspectie op het gebied van bouw en infra. In de samenwerking ligt de focus op een preventieve aanpak bij de veiligheid en gezondheid op de bouwplaats, de transitie van kantoorpanden en winkelpanden naar woningen, het verduurzamen en renoveren van panden en gebouwen.

Expertise

Om deze taken goed uit te kunnen voeren, hebben twee inspecteurs van het team Stadstoezicht een uitgebreide opleiding tot gecertificeerd asbestdeskundige handhaving (ADK) gevolgd. Deze inspecteurs dienen elke drie jaar een verplichte bijscholing te volgen. Bij eventueel vertrek moeten zij vervangen worden door een ADK-gecertificeerde inspecteur. Aanvullend wordt in 2022 extra aandacht besteed aan het versterken van het signaaltoezicht met betrekking tot asbestverwijdering. Dit betreft, naast het signaaltoezicht door boa's, het stimuleren van het signaaltoezicht tussen toezichthouders van de gemeente en de omgevingsdienst OFGV, en de Nederlandse Arbeidsinspectie (in het kader van de Arbeidsomstandighedenwet). Boa's hebben een aparte training gehad in het herkennen van asbest in bijvoorbeeld grof vuil containers. Bij constatering schakelen zij de inspecteurs in.

2.4 Organisatieontwikkelingen

De volgende ontwikkelingen in onze organisatie hebben gevolgen voor onze manier van werken:

Overgang naar omgevingswet en Wkb

De gemeente Lelystad stelt regelmatig beleidsregels en algemeen verbindende voorschriften op. De meeste huidige procedures worden onder de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging anders. Bij de beoordeling van een vergunningaanvraag wordt integraal naar alle aspecten van de gehele fysieke leefomgeving gekeken. Dit is t.o.v. hoe we nu vergunningaanvragen beoordelen anders. Nu wordt er nog één vergunning verleend voor de activiteit bouwen maar dit worden er straks twee. Zo is er een vergunning voor bijvoorbeeld de Omgevingsplanactiviteit (OPA) alleen geldend voor ruimtelijke en welstandelijke aspecten, maar daarnaast geldt er voor de gevolgklassen 2 en 3 onder de Wkb dat ook een bouwkundige vergunning moet worden aangevraagd.

Werkafspraken platform Flevoland

Vanuit het ambtelijk platform Flevoland wordt gewerkt aan een voorstel voor een goed vervolg van de huidige Bestuursovereenkomst Wabo Flevoland (afgekort: WABO BOK) onder de Omgevingswet. Deze WABO BOK bevat bestuurlijk vastgestelde afspraken die borgen dat ambtelijke organisaties goed samenwerken onder de Omgevingswet. Ter uitvoering van de BOK worden er werkafspraken gemaakt voor vergunningverleningen en voor het toezicht en handhaving.

Lokaal Handhavingsoverleg (LHO)

De nieuwe Omgevingswet noodzaakt tot meer integrale afstemming. Om die reden zullen periodieke overleggen worden georganiseerd waarbij verschillende partners kunnen aansluiten.

Deelname partners

Naast gemeente, OFGV en Waterschap Zuiderzeeland zijn (mogelijke) partners: politie, provincie, Rijkswaterstaat, veiligheidsregio (GGD en brandweer), Staatsbosbeheer en Flevolandschap. Vanuit de organisatie sluiten medewerkers van Stadstoezicht en Wabo aan.

Handhavingstafel

Naast het periodieke LHO kan er in geval van urgentie een “Handhavingstafel**”** worden georganiseerd. Een zgn. “rode knop” overleg, waarbij iedere betrokken partner de nodige prioriteit geeft om aanwezig te zijn en andere afspraken in de agenda evt. te verplaatsen. Daarbij is het ook van belang dat het bevoegd gezag het overleg goed heeft voorbereid, na intern overleg tot op bestuurlijk niveau.

Alcoholwet en WABO

Er is geen samenloop met betrekking tot een vergunning op grond van de Alcoholwet en een Omgevingsvergunning. Bij het proces van het verlenen van een omgevingsvergunning gaat de regisseur na of er sprake kan zijn van een drank- en horecavergunning. Bij de kennisgeving wordt de aanvrager hier over geïnformeerd. Gekeken wordt of er relaties mogelijk zijn in het nieuwe VTH-systeem tussen de diverse processen. Het toezicht op de omgevingsvergunning en de alcoholvergunning wordt integraal opgepakt door de teams van Wabo en Stadstoezicht.

Handhaafbaarheidstoets

De gemeente heeft op tal van terreinen doelen gesteld en beleid ontwikkeld om deze doelen te bereiken. Bij veel van deze beleidsterreinen is handhaving een noodzakelijk aspect om corrigerend op te treden indien de regels niet worden nageleefd. Op het moment dat voor een onderwerp of thema het beleid wordt geactualiseerd of nieuw beleid wordt opgesteld, is het daarom wenselijk om van te voren na te gaan wat er nodig is op gebied van handhaving. Een zogenaamde handhaafbaarheidstoets ondersteunt de integrale afweging bij beleidsvoorstellen. Bij een nieuw beleidsvoorstel helpt de toets om vast te stellen welke handhavingsstrategie moet worden toegepast. Op dat moment wordt beoordeeld of een slimme keuze wordt gemaakt over de inhoud van beleid in relatie tot de inspanning die nodig is op het gebied van handhaving om het gewenste gedrag te bereiken. Beleidsmakers toetsen het beleid in de voorbereidingsfase bij toezichthouders en handhavers.

Met de komst van de nieuwe regelgeving vanuit de Omgevingswet en Wet Private Kwaliteitsborging zal het integrale werken moeten worden geïntensiveerd. Er zal nog meer worden samengewerkt met de beleidsafdelingen, maar ook tussen de teams van Stadstoezicht en Wabo en Bestemmingsplannen.

Samenwerking Nederlandse Arbeidsinspectie

Gemeente Lelystad heeft samenwerkingsafspraken gemaakt met het programma bouw en infra van de Nederlandse Arbeidsinspectie (voorheen de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid). In de samenwerking ligt de focus op een preventieve aanpak bij de veiligheid en gezondheid op de bouwplaats, de transitie van kantoorpanden en winkelpanden naar woningen, het verduurzamen en renoveren van panden en gebouwen. Ook zullen integrale controles gehouden worden bij grote bouwprojecten en bedrijven of panden waar vermoedens zijn van mensenhandel (arbeidsuitbuiting) in de gemeente Lelystad. Het gaat daarbij om het beperken van risico’s op het tewerkstellen van migranten zonder geldige verblijfstitel, het onderbetalen van deze migranten en andere werknemers en het huisvesten op de bouwlocaties van deze werknemers.

Lelystad behoort tot één van de eerste gemeenten die de samenwerkingsafspraken met de Nederlandse Arbeidsinspectie aangaan om misstanden in de bouw te voorkomen en te bestrijden.

Herinrichting Key2Vergunningen en invoering Djuma

In 2022 – 2023 vinden er ingrijpende ICT-wijzigingen plaats. Zo wordt de vakapplicatie Key2Vergunningen omgezet naar de opvolger van het systeem Centric Leefomgeving. Het betreft niet alleen een (technische) update van het systeem, maar zorgt ook voor een herinrichting van de processen. Dit biedt een goede mogelijkheid om verbeteringen in het werkproces door te voeren, maar vraagt tegelijkertijd een flinke tijdsinvestering. Het biedt tevens wel de mogelijkheid om activiteiten van de verschillende domeinen op een goede manier te gaan monitoren, wat nu met het huidige systeem niet mogelijk is. De teams Stadstoezicht en Wabo en Bestemmingsplannen zullen daarnaast in 2022 - 2023 overstappen op het postregistratie- en archiveringsysteem Djuma. Ook voor deze applicatie geldt dat deze voor de toekomst veel voordelen met zich mee zal brengen ten opzichte van het huidige systeem, maar dat de implementatie ervan de nodige tijd zal kosten.

Proactieve controles

Binnen Stadstoezicht zal de ingezette verandering van de focus van meldingsgericht naar controlegericht de komende jaren verder worden vormgegeven om daarmee het aantal meldingen te kunnen verlagen. Denk daarbij aan proactieve controle op woningen met achterstallig onderhoud, tijdelijke vergunningen, horeca (Alcoholwet), illegale bouw en illegale sloop (asbestverwijdering).

3. Uitvoeringsprogramma

3.1 Inventarisatie beschikbare capaciteit

Bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma is inzichtelijk gemaakt hoeveel capaciteit naar verwachting feitelijk beschikbaar is voor de uitvoering van de VTH-werkzaamheden. Het gaat hier om de direct productieve uren die beschikbaar zijn voor de VTH-taken. De beschikbare capaciteit is vastgesteld per team, onderverdeeld in werkvelden.

Het team Wabo (WB) bestaat voor de VTH-taken uit de werkvelden: Omgevingsvergunningen; Bouwtoezicht; en Juridisch.

Het team Stadstoezicht (STT) bestaat voor de VTH-taken uit de werkvelden: Veiligheidsvergunningen; Inspecteurs; Handhaving/BOA; en Juridisch. Sinds 2020 valt binnen het werkveld Veiligheidsvergunningen van Stadstoezicht ook de handhaving van de Wet kinderopvang, de onderzoeken in het kader van de Wet BIBOB en het toezicht op evenementen.

3.2 Inventarisatie benodigde capaciteit

Bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma is mede aan de hand van de omgevingsanalyse een inventarisatie gemaakt van de uit te voeren werkzaamheden. De werkzaamheden zijn onderverdeeld in twee categorieën: reguliere taken en projecten. De reguliere taken zijn jaarlijks terugkerende werkzaamheden. De projecten hebben een incidenteel karakter en kennen een begin en een einde.

Met betrekking tot de werkzaamheden is een inschatting gemaakt van het aantal verwachte producten (aanvragen, meldingen, controles, procedures etc). Deze aantallen zijn vermeerderd met de verwachte gemiddelde tijdsbesteding per product. Deze kengetallen zijn zo mogelijk vastgesteld op basis van de gegevens van voorgaande jaren.

Uit deze berekening volgt de verwachte benodigde capaciteit om de VTH-werkzaamheden uit te kunnen voeren. Deze werkzaamheden zijn uitgesplitst voor de teams Wabo en Bestemmingsplannen en voor Stadstoezicht:

Uitgangssituatie *(getallen betreffen het aantal fte's)*

WABO EN BESTEMMINGSPLANNEN	Beschikbaar voor VTH	Benodigd voor VTH	Verschil tov beschikbaar
OMGEVINGSVERGUNNINGEN	9,60	9,60	0,00
BOUWTOEZICHT	6,27	9,11	-2,84
JURIDISCH	1,20	1,20	0,00
TOTAAL	**17,07**	**19,91**	**-2,84**

STADSTOEZICHT	Beschikbaar voor VTH	Benodigd voor VTH	Verschil tov beschikbaar
VEILIGHEIDSVERGUNNINGEN	4,55	4,51	0,04
INSPECTEURS	7,00	7,29	-0,29
HANDHAVING/BOA	13,25	15,57	-2,32
JURIDISCH	7,72	8,82	-1,10
TOTAAL	**32,52**	**36,19**	**-3,67**

3.3 Keuzes ten aanzien van inzet capaciteit

Zoals hiervoor blijkt is de capaciteit die benodigd is om de werkzaamheden volledig uit te voeren minder dan de beschikbare capaciteit. Dit betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden met betrekking tot de inzet van de capaciteit en/of de uitvoering van de taken.

Team WB

Voor het team WB geldt dat de beschikbare en benodigde capaciteit om de VTH-taken uit te voeren vrijwel in balans zijn, met uitzondering van het werkveld Bouwtoezicht. Hierbij zijn een aantal kanttekeningen te maken.

Voor de inspecteurs bouwtoezicht geldt dat de beschikbare en benodigde capaciteit om de VTH-taken uit te voeren zijn berekend op het aantal aanvragen in 2021. Voor 2022 zijn hierbij een aantal kanttekeningen te maken:

De inspectiewerkzaamheden worden risico-gestuurd uitgevoerd. Het aantal aanvragen ten opzichte van 2019 en 2020 is in de categorie grote aanvragen met 30% toegenomen.

Van de inspecteurs bouwtoezicht wordt daarom, bij een gelijkblijvend aantal fte's, gevraagd om risico-gestuurde keuzes te maken bij het bepalen van waar en wanneer toezicht uit te voeren. Daarbij zijn ook door het college keuzes gemaakt om niet alles meer of minder diepgaand te controleren (kleine bouwwerken en dakkapellen).

De risico-gestuurde afwegingen vinden o.a. plaats op basis van de kwaliteit die bepaalde uitvoerende partijen in het verleden hebben laten zien. Nieuwe of onbekende bouwende partijen vergen meer inzet/controle. Dit zal in de praktijk leiden tot te maken keuzes waar wel en niet fysiek te gaan controleren. De inspecties worden vastgelegd in het nog te implementeren VTH-registratiesysteem, waarvan de verwachting is dat dit in 2022 in werking zal treden.

Team Stadstoezicht

Voor het team Stadstoezicht geldt dat met de uitbreiding van 2 fte inspecteur in 2022 het aantal benodigde en beschikbare uren bijna in balans is. De uitbreiding met 1,5 fte in 2022 voor de juristen is nog niet voldoende om alle benodigde uren te dekken. Net als in het vorige VTHUP wordt dat grotendeels ondervangen door risicogestuurd werken of, indien nodig, inhuur. Met de uitbreiding van het aantal fte's voor de werkvelden Toezicht en Juridisch zijn werkzaamheden op het gebied van illegale kamerverhuur met ingang van 2022 structureel geborgd. Het aantal fte medewerkers veiligheidsvergunningen is, net als voorgaande jaren eveneens in evenwicht. De grootste uitdaging ligt op het werkveld Handhaving, waar de werkzaamheden duidelijk zijn toegenomen. Ook hier is aan de hand van risicogestuurd werken het tekort ondervangen.

Uit het voorgaande blijkt zodoende dat met risicogestuurd werken de beschikbare en benodigde capaciteit redelijk in balans zijn. Hiermee zijn de randvoorwaarden voor het kunnen uitvoeren van de werkzaamheden aanwezig. Ook hier is een kanttekening op zijn plaats. Gelet op de krappe arbeidsmarkt is het niet eenvoudig om gekwalificeerde medewerkers aan te trekken voor de openstaande functies. Het risico bestaat dat vanwege het niet (direct) kunnen invullen van vacatures het uitvoeringsprogramma tussentijds zal moeten worden bijgesteld.

3.5 Uitwerking capaciteit

Gelet op de hierboven genoemde keuzes met betrekking tot de inzet en verdeling van de capaciteit hebben wij vastgesteld welke capaciteit benodigd is om de werkzaamheden uit te voeren na de keuzes met betrekking tot de inzet van de capaciteit zoals hierboven aangegeven:

Vaststelling capaciteit na keuzes *(getallen betreffen het aantal fte's)*

WABO EN BESTEMMINGSPLANNEN	Beschikbaar voor VTH	Benodigd voor VTH	Verschil tov beschikbaar
OMGEVINGSVERGUNNINGEN	9,60	9,60	0,00
BOUWTOEZICHT	6,27	7,20	-0,93
JURIDISCH	1,20	1,20	0,00
TOTAAL	**17,07**	**18,00**	**-0,93**

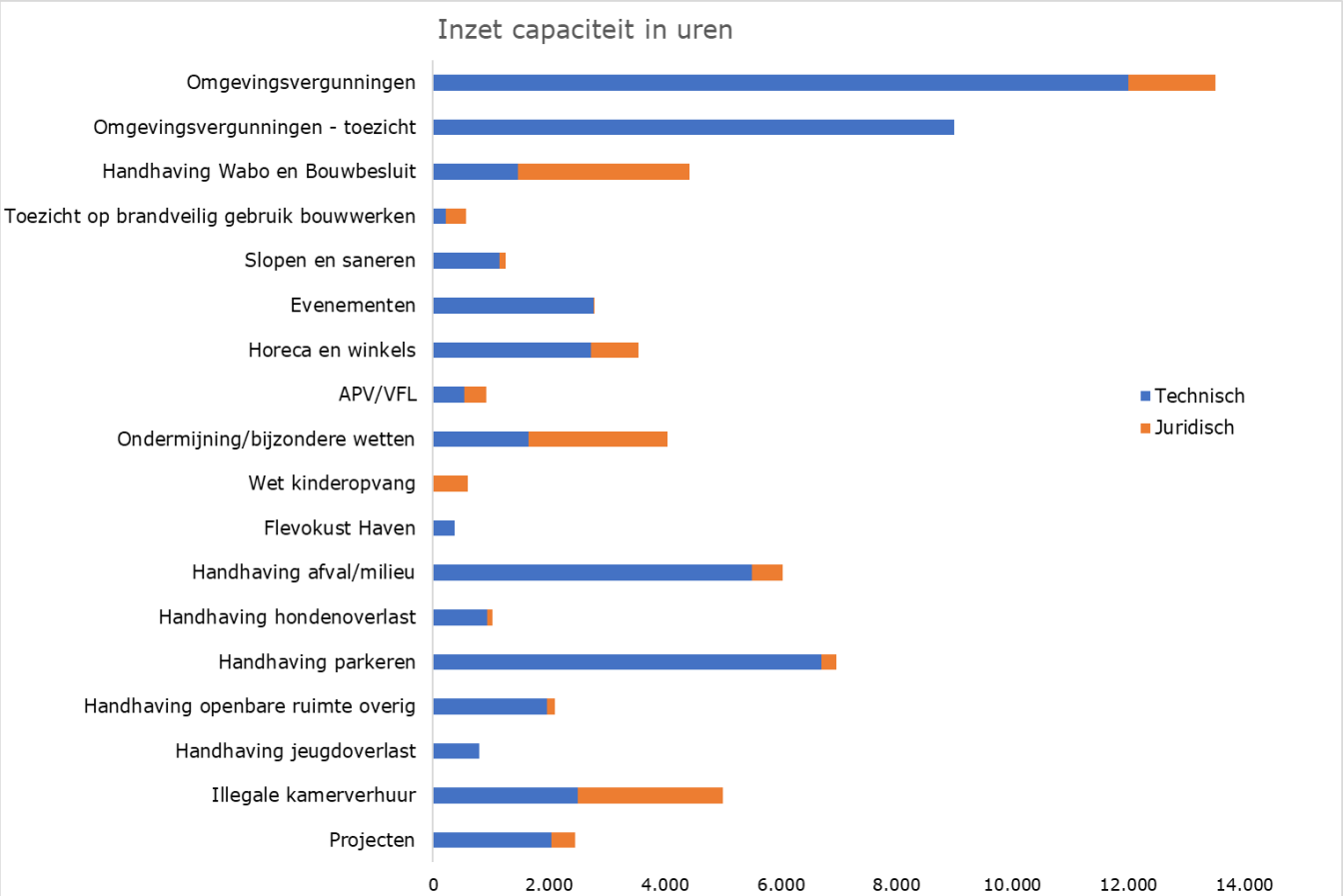
Bij het team WB is aan de hand van de impactanalyse het tekort aan capaciteit bij Bouwtoezicht grotendeels teruggebracht naar de beschikbare capaciteit. Het ingeschatte tekort voor 2022 aan inspecteurs Bouwtoezicht zal worden opgevangen door inhuur. Daarvoor is ook budget beschikbaar.

STADSTOEZICHT	Beschikbaar voor VTH	Benodigd voor VTH	Verschil tov beschikbaar
VEILIGHEIDSVERGUNNINGEN	4,55	4,51	0,04
INSPECTEURS TOEZICHT	7,00	6,98	0,02
HANDHAVING/BOA	13,25	13,28	-0,03
JURIDISCH	7,72	8,38	-0,66
TOTAAL	**32,52**	**33,15**	**-0,63**

Hierbij zijn de volgende wijzigingen ten opzichte van de uitgangssituatie doorgevoerd: risicogestuurd werken. Dit zorgt voor een vermindering van de benodigde capaciteit voor de werkvelden Juridisch en Handhaving en beperkte vermindering bij Toezicht. Bij het werkveld Juridisch blijft bij de verwachte aantallen een tekort van 0,66 fte. Door middel van tussentijdse monitoring zal worden gekeken of de verwachte aantallen zich voordoen zodat tijdig kan worden bijgestuurd. Dit mede omdat er voor 2022 in totaal op dit moment al voor 3,5 fte aan vacatures openstaan bij Juridisch en 2 fte bij Inspecteurs , die wel volledig in de capaciteitsberekening voor 2022 zijn opgenomen.

3.6 Inzet capaciteit uitgesplitst per productblad

In bijlage 1 is per productblad specifiek aangegeven wat de inzet zal zijn in 2022. De geplande inzet van de capaciteit is als volgt verdeeld over de verschillende producten:

Product	Technisch	Juridisch	Totaal
Omgevingsvergunningen	11.998	1.500	13.498
Omgevingsvergunningen - toezicht	9.002		9.002
Handhaving Wabo en Bouwbesluit	1.467	2.960	4.427
Toezicht op brandveilig gebruik bouwwerken	225	340	565
Slopen en saneren	1.150	100	1.250
Evenementen	2.771	20	2.791
Horeca en winkels	2.729	810	3.539
APV/VFL	536	386	922
Ondermijning/bijzondere wetten	1.654	2.389	4.043
Wet kinderopvang		600	600
Flevokust Haven	375		375
Handhaving afval/milieu	5.500	540	6.040
Handhaving hondenoverlast	930	100	1.030
Handhaving parkeren	6.710	250	6.960
Handhaving openbare ruimte overig	1.970	140	2.110
Handhaving jeugdoverlast	800		800
Illegale kamerverhuur	2.500	2.500	5.000
Projecten	2.045	400	2.445
			65.397

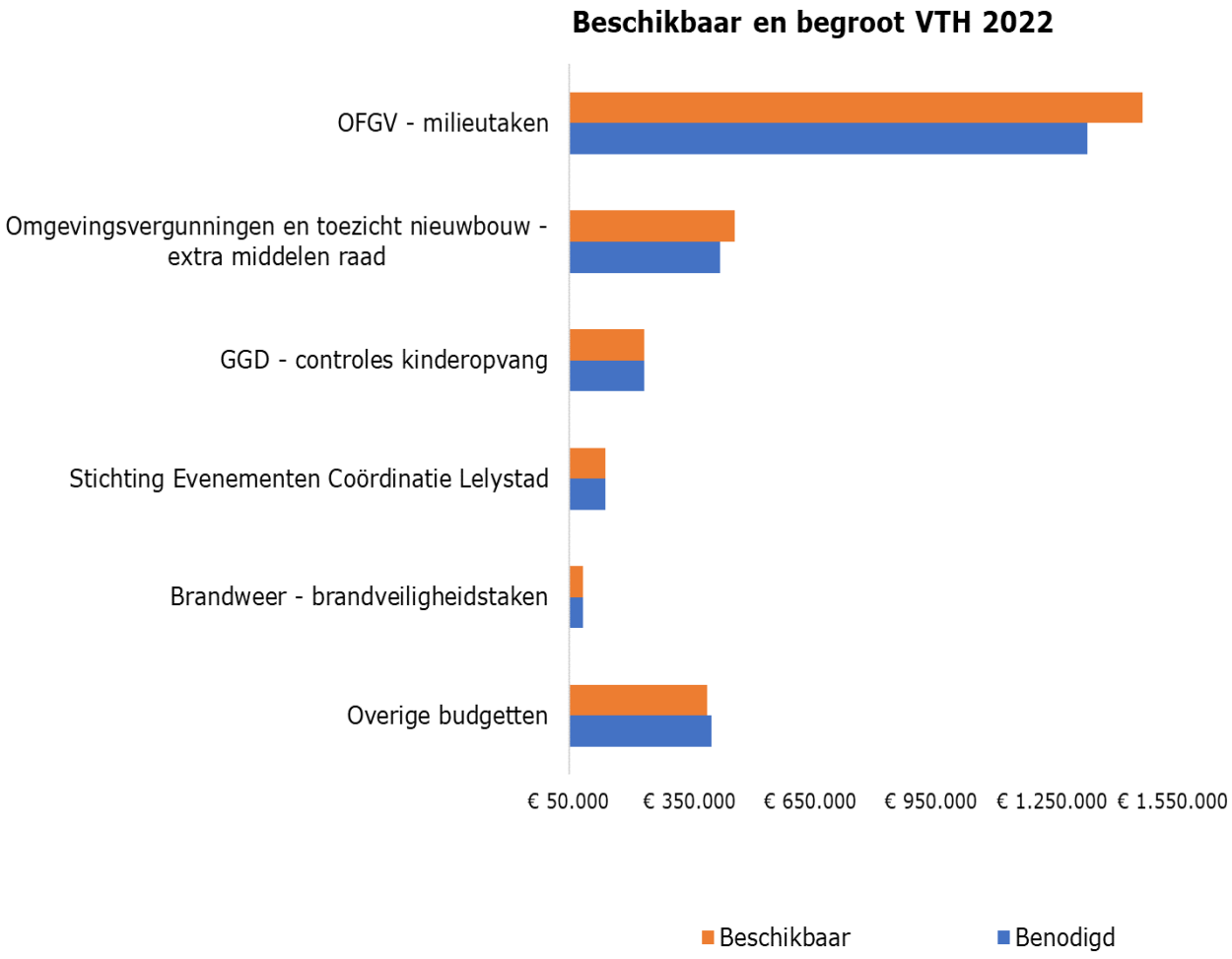
3.7 Begroting

De begroting voor 2022 is vastgesteld door de gemeenteraad. Hiermee is de benodigde materiële en personele capaciteit voor vergunningen, toezicht en handhaving financieel gedekt. De raad heeft bij de programmabegroting € 212.000,- extra vrijgemaakt voor capaciteitsuitbreiding van inspecteurs en juristen. Deze zijn al in de capaciteitsberekeningen meegenomen.

Onder materiële capaciteit verstaan we onder andere de budgetten voor het uitvoeren van projecten en inhuurkosten, onderhoudskosten voor applicaties, proceskosten, dienstkleding, slotenmakers, bergingsbedrijven, kosten voor datacommunicatie en vervoersmiddelen. Voor de uitvoering van de VTH-taken is hiervoor een budget beschikbaar van € 394.000,-.

Daarnaast zijn de bijdragen aan de OFGV voor de uitvoering van de milieutaken en aan de Brandweer voor de uitvoering van de brandveiligheidstaken opgenomen, de inhuur van de GGD voor de controles in het kader van de wet Kinderopvang, de kosten voor Stichting Evenementen Coördinatie Lelystad en de extra middelen die door de Raad beschikbaar gesteld zijn gedurende een bepaalde periode in verband met toegenomen werkdrukte bij - het toezicht op - omgevingsvergunningen. In totaal is hiervoor een budget beschikbaar van ongeveer € 2,8 miljoen.

De beschikbare budgetten zijn naar verwachting voldoende dekkend. Met betrekking tot de kosten voor de uitvoering van de milieutaken door de OFGV en de controles in het kader van de wet Kinderopvang vindt een afrekening plaats op basis van de daadwerkelijk uitgevoerde controles. Eventuele tekorten – zowel voor de uitvoering van de VTH-taken als de bijdragen aan de ketenpartners – worden gedekt uit het rekeningsaldo.

3.8 Systemen en processen

De PDCA-cyclus beschrijft de stap monitoring als volgt:
De organisatie monitort met behulp van geautomatiseerde systemen de resultaten en de voortgang van de uitvoering van het beleid en het uitvoeringsprogramma. De monitoringsresultaten worden gebruikt voor bijsturing van de operationele cyclus en voor input op de beleidsevaluatie.

Voor de uitvoering van de reguliere taken en projecten wordt gebruik gemaakt van de geautomatiseerde systemen BySpy en Key2Vergunningen. BySpy is een systeem voor snelle en adequate verwerking van bekeuringen, overtredingen en waarschuwingen. Key2Vergunningen is een systeem voor de verwerking van informatie over vergunningen, toezicht en handhaving.

Voor de verwerking van meldingen met betrekking tot milieuregels, hondenregels, handhaving openbare ruimte, parkeren etc. wordt gebruik gemaakt van het systeem Melddesk. In 2022 zal het systeem Melddesk worden geactualiseerd om beter onze activiteiten vast te leggen en te monitoren.

Middels werkwijzen, protocollen en checklists voeren we ons jaarlijkse programma uit. Deze zijn verankerd in de systemen Key2Vergunningen en BySpy. Momenteel wordt gewerkt aan een actualisering van Key2Vergunningen naar Centric Leefomgeving, waarbij een nieuwe basisset wordt geïmplementeerd. Daarbij worden de bestaande processen herzien en vastgelegd.

3.9 Overige randvoorwaarden

In de begroting zijn naast de personele kosten tevens de financiële middelen opgenomen die nodig zijn voor de ondersteuning bij de uitvoering van het werk, zoals beschermende kleding, telefoons en portofoons, vervoer, meetinstrumenten en apparatuur om monsters mee te nemen en verzekering. De betreffende meetinstrumenten worden periodiek gecontroleerd en geijkt. Bij de werkzaamheden wordt gezorgd dat de medewerkers regelmatig rouleren. Dit voorkomt een te hechte relatie tussen bijvoorbeeld een ondernemer en toezichthouder. Een roulatieschema kan bijdragen aan de objectiviteit van de handhaving. Omwille van een flexibele inzet - ook met oog op herkenbaarheid c.q. voorspelbaarheid - wordt voor sommige werkzaamheden een regionale samenwerking gezocht. Daarnaast vindt functiescheiding plaats van vergunningverlenende en handhavingstaken.
Team Stadstoezicht is 24 uur bereikbaar voor klachten en calamiteitenmeldingen.

Bijlagen

Bijlage 1: Productbladen
Bijlage 2: Uitvoeringsprogramma OFGV 2022